Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standardkompensasjon ved forsinkelse.

Dato

14.08.2018

Saksnummer

2017-02791

Tjenesteytere

Norwegian

Klager har i det vesentlige anført

Klager reiste med Norwegians flyvning D81040 fra Roma (FCO) til Oslo lufthavn (OSL) 12. september 2017 kl. 13.50. Flyvningen ble imidlertid forsinket med over tre timer, og klager har fremsatt krav om standardkompensasjon i henhold til EU-forordning 261/2004 på 400 euro pr. person, totalt 800 euro for to passasjerer.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Norwegians flyvning D81040 fra Roma til Oslo 12. september 2017 ble forsinket med tre timer og tre minutter. Årsaken til forsinkelsen var en evakuering av flyplassen i København og streik blant franske flyveledere.

Det oppstod store forsinkelser ved København lufthavn denne dagen, da terminal 2 ble stengt av politiet på grunn av en bombetrussel. Da flyplassen åpnet igjen, var det mange flyvninger som ventet i kø for å lande og lette, og avgangene ble styrt av flyvelederne som tildelte nye avgangstider.

I tillegg til dette, var det forsinkelser i luftrommet over Frankrike. Franske flyveledere var i streik, og dette medførte begrensede flytillatelser i det franske luftrom. Både klagers flyvning og forutgående flyvning (D81021 fra København til Roma) skulle gjennom fransk luftrom.

Allerede kl. 06.19 publiserte politiet i København at terminal 2 ble sperret av. Flymaskin El-GBI, som var planlagt for D81020, D81021 og D81040, landet i København kl. 09.44. Flyplassen var på dette tidspunktet fremdeles preget av hendelsen. D81021 ble derfor forsinket fra København. Det er på det rene at årsaken til dette var evakuering av terminalbygget.

Da D81021 landet forsinket i Roma, ble også neste flyvning D81040 forsinket. Denne flyvningen ble også forsinket som en direkte konsekvens av den begrensede kapasiteten i fransk luftrom. Å legge om ruteplanen utenom fransk luftrom på grunn av en kort forsinkelse er ikke hensiktsmessig. Dette krever godkjenning av relevante luftfartsmyndigheter, og er en tidkrevende prosess. Norwegian har ingen mulighet til å påvirke de avgangstidene de blir tildelt.

I dette tilfellet oversteg forsinkelsen så vidt tre timer. Det er få tiltak et flyselskap kan fatte for å minimere en slik forsinkelse. Ombooking med andre flyselskap ville ikke vært tidsbesparende for passasjerene, da alle flyselskap var påvirket av streiken. Å leie fly og mannskap er en tidkrevende prosess, og det er praktisk umulig å få dette i stand på under tre timer. Å benytte seg av nytt fly og mannskap, var heller ikke aktuelt. Mannskapet har 90 minutters innsjekkingstid, og også denne maskinen ville fått andre flytider på grunn av streiken.

Norwegian anfører at de ovennevnte forhold utgjør en slik ekstraordinær omstendighet som fritar flyselskapene for sitt erstatningsansvar etter EU-forordning 261/2004, og at forsinkelsen ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak ble truffet. Selskapet avviser på dette grunnlag klagers krav.

Nemnda bemerker

Norwegians flyvning D81040 fra Roma til Oslo 12. september 2017 ble forsinket med tre timer og tre minutter.

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning. Dette gjelder imidlertid ikke dersom flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7 jf. artikkel 5 nummer 3 og EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

Norwegian viser til at forsinkelsen skyldtes en kombinasjon av evakuering av flyplassen i København etter en bombetrussel, og streik blant franske flyveledere. Forutgående flyvning fra København til Roma ble forsinket på grunn av evakueringen, og ble ytterligere forsinket på grunn av begrensninger i fransk luftrom.

Nemnda er av den oppfatning at evakuering av en flyplass etter en bombetrussel må anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand.

Det fremgår av EU-forordningens fortale at streik kan være et eksempel på en ekstraordinær omstendighet som medfører at flyselskapets forsinkelser bør være begrenset eller bortfalle. Forordningen sier imidlertid ikke at enhver streik som rammer flyselskapets drift må anses å ligge utenfor dettes kontroll.

Nemnda er av den oppfatning at streik hos tredjemann, for eksempel streik blant flyveledere og flyplassansatte, i utgangspunktet faller utenfor flyselskapets ansvarsområde. Nemnda mener at selskapet har godtgjort at forsinkelsen delvis skyldtes flyvelederstreik i Frankrike, og at også dette må anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand. Nemnda legger videre til grunn at det er få tiltak som kunne fattes for å minimere en kortere forsinkelse som denne, særlig når både streiken og evakueringen påvirket alle flyselskap. Nemnda kan derfor ikke anbefale at klager får medhold i sitt krav om standardkompensasjon.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler ikke at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder) Kirsti Pamphlett (Forbruker Europa) Thomas Iversen (Forbrukerrådet) Joachim Sponheim (SAS) Gøran Jenssen (Widerøe)